

iets over de familie Brederode van Bolsweert.

In de Lexmondse kerk wordt een groot bord bewaard, waarop namen vermeld staan van de familie Brederode van Bolsweert.

Het vermoeden lag voor de hand, dat deze familie een huis bewoonde, dat stond op de Lexmondse uiterwaard, genaamd Bolsweert (in Lexmondse taal uitgesproken als de Bollervèrd), maar geen enkel historisch stuk werd gevonden, dat hieromtrent zekerheid gaf, totdat een akte van voogdijschap over onmondige kinderen (in reg. 201 K. v. J.) inderdaad bevestigde, dat het vermoeden juist was.

Henrick & Maximiliaen de Brederode van Bolsweert (overleden aug. 1700) en zijn echtgenote Krouwe Brigitta Kooms van Aarlanderveen:

„die beyde gestorven zijn op de huijsinge genaamt de Bol tot Lexmont,

hadden in hun testament twee voogden aangeroven over hun onmondige kinderen; te weten:

de Hoogh Ed. Gheb. Heere Johan Adolp de Brederode van Bolsweert, die Hoogh Proost was van St-Seruas tot Maastricht en oom van Henrick Max;

en

de heer Peter Ingenhousz, die Raad in de Ka.

mer van Justitie te Vianen was en rentmeester van
 „sijn Ex^{te}. den Heer Regerende Grave van der Lippe.”

De Lexmonder Leendert Claesr. Cuys had
 de „revenues en opkomsten van de goederen van den
 Bot” geadministreerd en was hierin gehandhaafd door
 de voogd Johan Adolp, die praktisch alleen het voogd-
 schap uitoefende, omdat Peter Ingenhouck geweigerd had
 het voogdschap te aanvaarden.

De Amsterdamsche notaris Abraham van Ulenbroeck
 beheerde en administreerde de eigendommen van de on-
 mondige kinderen, die te buiten Lexmond beraten en
 die te van hun moeder geërfd hadden. Die eigendommen
 lagen onder Nichtevecht en bestonden uit een nieuwe
 hofstee met zestien mergen weiland en een hofstee met
 twee en dertig mergen land.

De moeilijkheid deed zich voor, dat voogd Johan
 Adolp van Bred. van Bolsw. in februari 1702 kwam
 te overlijden, zonder dat er door hem een nieuwe voogd
 was aangeroveren; daartoe was hij door de volgende Clau-
 sule in het testament van Henrick Max. bevoegd:

„..... met seclusie van alle bloetvoogden en opper-
 „voogden, missgaders alle andere neffens de officieren
 „en andere, die sich de voogdijs off oppervoogdijs in
 „eeniger maniere soude willen aanmatigen; ge-“

„ Dit testament was ondertekend 8 juni 1692; het werd geopend
 3 oot. 1700; het berustte onder de secretaris van Vianen van
der Laken.

„vende de voors. voogden maght omme andere in hare
 „plaetse te mogen stellen ende oock naer haer doot
 „te substitueren, -----.

De onmondige kinderen waren nu enige tijd zonder
 toezicht en omdat:

„de selve van die tijt af tot nocht toe voogdeloos sijn gebleven,
 „sonder dat inmandt van den selven vrienden off bloet,
 „verwanten daer na uyt siet off sijn daermede be,
 „moeyd, -----

is notaris van Ulenbroeck er op uit getrokken om familie
 te zoeken. Hij vond van de kinderen een „neef-paternel“
 (neef van vaders kant) in de persoon van Johan Jurriaen van
Bronckhorst („heer“ van Kuren), die in huize „Nijesteijn“
bij Vianen woonde;

ook vond hij in de buurt een „oudoom-maternel“ (oudoom
 van moeders kant), genaamd Everhardes Ram („heer“ van Schalk-
 wijk; zie ook in kerk te Armeide).

De notaris en deze beide heren legden de zaak aan de Ka-
 mer van Justitie voor met het verzoek de notaris in het finan-
 ciële beheer te laten en de beide heren als voogd aan te
 stellen.

Dit laatste werd pas na een onderzoek toegestaan, want
 Mr Johan van Muyden - Raad in de K. v. J. - die als commissaris
 in deze zaak was aangerwen, vernam van procureur Nico-
 laes Tucker, dat er nog naastere familieleden waren

en wel twee zusters van vader Henrick Max., genaamd Maria Cornelia en Josina Sara van Bred. van Bolsw.; en nog twee mannelijke familieleden van vaders kant: te weten de heer van Wesenthorst, die op huis Ter Aa in de provincie Utrecht woonde; en diens vader de heer van der Pol, die in Gelderland woonde. Deze heren gaven te kennen, dat ze niet als voogd in aanmerking wilden komen.

De beide zantes Maria Cornelia en Josina Sara stemden er in toe, dat Bronckhorst en Ram voogd werden, zodat deze heren in november 1702 als nodanig benoemd werden. Ze bepaalden, dat Leendert Cluys telkens verantwoording zou afleggen van zijn administratie van de Bolswaard bij notaris Ulenbroeck en dat deze om de twee jaar „rekeningh, bewijs ende reliqua ten overstaan van een commissaris uyt dese Ed. Ca. mere van Justitie tot Vianen” bij de voogden zou doen.

Uit de correspondentie, die Ulenbroeck over deze zaak voerde, worden we gewaar, dat hij zorgde voor „kostgelt en uytrustingh van joncker van den Bol.”

Dat was dan zeer waarschijnlijk Lodewijk Pieter van Brederode, die in opleiding was voor reeofficier en in dienst trad van Portugal.

In de Leemondse kerk vinden we nog een herinnering aan hem: „De Kelder van de Heeren van Brederode van Bolsweert

5

„ Deze mark is gelegd om na te komen d'Uyterste Wille van
„ Wijlen den H. W. G. Heere Lodewijk Pieter van Brederode, Heere
„ van Bolsweert en Arlanderveen. In lieve Capiteijn
„ ter Hee ten dienste van Zijn allergetrouwste Majestijt Johan.
„ nes de 5de, Koning van Portugal, Ridder van 't Kruys Chris.
„ sus. Aldaar gestorven den 29 November 1739, oud zijnde
„ 55 jaaren en 7 maanden en begraven in de Parochie van
„ Santos tot Lis(sa)bon.

En merkwaardige mededeling in een brief van Ulenbroeck
aan de Vianse burgemeester van der Laken is deze:
„ Ued. aengename van 16 deser (oct. 1702) is mij den 17^e
„ des naermiddachs door den bode van Vianen
„ droncke en vol sijnde, dat soo niet en behoort,
„ selfs behandicht -----

Na 1700 schijnen er geen Brederoden's van Bolsweert
meer op huire den Bol gewoond te hebben en zal het
huis in verval geraakt zijn en evenals het in de nabij-
heid gelegen „ Killesteyn“ in de 10^e eeuw gesloopt.

Langramerhand vinden we meer gegevens over de
Leamondse Brederodens. Waardvol zijn de gegevens, die
Dr Dek heeft vastgelegd in zijn boekje:
„ Genealogie der Heren van Brederode“ (1959)

P. Hordun jr.